

<https://doi.org/10.1007/s12161-021-02191-1>.

6. Shevchenko O.L., Buzynnyi M.H. and Ukrain-skyi L.A. Rezultaty vyprobu- van metodu statychnoi sorbtsii ^{137}Cs i ^{90}Sr z zasto- suvanniam podribnenoho tseolitu [Results of Testing of the Static Sorption Method of ^{137}Cs and ^{90}Sr with Use of Crushed Zeo- lite]. In: *Ekologiya i zdorove cheloveka. Okhrana vodnogo i vozdushnogo basseinov. Utilizatsiya otkhodov : sb. trudov IX nauchno-tekhn. konf. [Ecology and Human Health. Protection of Water and Air Basins. Waste Disposals : Scientific Works Collec- tion]*. 2001 ; 3 : 642-646 (in Ukrainian).

7. Freed R., Smith L. and Bugai D. Seasonal Changes of the ^{90}Sr Flux in the Borschi Stream, Chernobyl. *Environ. Sci. and Pollut. Res.* 2003; Special Issue 1 (Terrestrial, Surface Water and Ground Radioactive Contamination, and Remedi- ation) : 48-55.

8. Freed R., Smith L. and Bugai D. The effective source area of ^{90}Sr for a stream near Chernobyl, Ukraine. *Journal of Con- taminant Hydrology*. 2004 ; 71 (1-4) : 1-26. <https://doi.org/10.1016/j.jc onhyd.2003.07.002>.

9. Malkova Y.O., Ko- valenko I.O., Dolin V.V., Demikhov Y.M., Panasiuk M.I. et al. Isotope Composition of Groundwa- ter and Surface Waters in the Area of the Dombrovsky Quarry of Kalush-Golinsk Deposit of Potassium Salts. *Journal of Environmental Radioactivity*. 2023 ; 257 : 107083. <https://doi.org/10.1016/j.je nvrad.2022.107083>.

Надійшло до редакції
07.04.2023

HIS LIFE CREDO IS PREVENTION

To the 75-th anniversary of the birth of prominent scientist and teacher in the field of preventive medicine
Vasyl Havrylovych Bardov

ЙОГО ЖИТТЄВЕ КРЕДО – ПРОФІЛАКТИКА

До 75-річчя з дня народження відомого вченого та педагога у галузі профілактичної медицини Василя Гавриловича Бардова

ЛЮДИ. ПРОБЛЕМИ. ДОЛІ

25 травня 2023 року виповнилось 75 років від дня народження та 51 рік лікарської, науково-педагогічної і громадської діяльності видатного українського вченого-гігієніста, завідувача кафедри гігієни та екології № 1 Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, члена-кореспондента НАМН України, лауреата Державної премії України у галузі науки і техніки, Заслуженого діяча науки і техніки, доктора медичних наук, професора Василя Гавриловича Бардова.

Завдяки активній та багаторічній науковій, педагогічній і громадській діяльності ім'я В.Г. Бардова добре відоме вченим-гігієністам, лікарям та викладачам вищих медичних навчальних закладів України та зарубіжжя.

Народився Василь Гаврилович 25 травня 1948

року у селі Ново-Чудново на Миколаївщині. 1966 року після закінчення з золотою медаллю Суходільської середньої школи вступив на санітарно-гігієнічний факультет Київського медичного інституту імені О.О. Богомольця, який закінчив у 1972 році з відзнакою та занесенням до Золотої книги пошани.

Бардов В.Г. є учнем та послідовником наукової школи професора Габовича Р.Д. У 1972-1985 роках – аспірант, асистент, доцент кафедри загальної гігієни. Докторську дисертацію на тему «Гігієнічна оцінка впливу факторів природного навколишнього середовища на здоров'я населення» захистив у 1983 році.

Творчий шлях Бардова В.Г. у Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця складається з кількох професійних етапів: від 1986 року він – завідувач кафедри пропедевтики гігієни, військової та радіаційної гігієни, від 2008 р. – керівник кафедри гігієни та екології,

з 2017 – кафедри гігієни та екології № 1; у 1992-1995 та 1998-2003 роках – про-реktor університету, у 1988-1991 роках – декан медико-профілактичного факультету. Від 1995 по 2007 рік Василь Гаврилович працює директором науково-лабораторного центру НМУ імені О.О. Богомольця, від 2007 по 2014 рік – директором Інституту гігієни та екології університету.

За високі досягнення у розвитку гігієнічної науки, підготовці наукових кадрів та успішне ведення наукового процесу доктор медичних наук (1984), професор (1985) Бардов В.Г. удостоєний високих наукових та державних відзнак. Він є членом-кореспондентом НАМН України (2000), лауреатом Державної премії України у галузі науки і техніки (1997), лауреатом премії НАМН України у галузі профілактичної медицини (1998, 2005), Заслуженим діячем науки і техніки (2009).

Основні напрями наукової діяльності: гігієнічна оцінка впливу сонячної та геомагнітної активності, клімату і погоди на виникнення та перебіг захворювань серцево-судинної та дихальної систем, профілактика впливу; розробка теоретичних і практичних питань використання ультрафіолетового опромінення для первинної, вторинної та третинної профі-

лактики захворювань; гігієнічне обґрунтування методів вивчення впливу комплексу факторів навколишнього середовища (радіонуклідів, солей важких металів, пестицидів) на здоров'я населення; розробка токсиколого-гігієнічних нормативів безпечного застосування пестицидів та мінеральних добрив, пластичних мас, барвників і гум у народному господарстві та побуті.

Бардов В.Г. – автор 1089 наукових праць, серед них 19 монографій, 42 підручники та посібники, на його рахунок 20 патентів і понад 4000 гігієнічних нормативів та регламентів. За керівництва Бардова В.Г. захищено 11 докторських і 30 кандидатських дисертацій.

Бардов В.Г. є редактором або співавтором низки підручників: «Загальна гігієна» (1995), «Комунальна гігієна» (2003), «Гігієна та екологія» (редакція 2006), «Гігієна харчування з основами нутриціології» (2007), «Радіаційна гігієна» (2009), «Hygiene and ecology» (редактор, 2009), «Основи екології» (редактор, 2013), «Радіаційна гігієна» (2013), «Hygiene and ecology» (редактор, 2018), «Гігієна та екологія» (редактор, 2020), «Hygiene and ecology» (редактор, 2021).

Бардов Василь Гаврилович – це вчитель, педагог, науковець, який прагне бути корисним колегам, суспільству, науці. Він є добрим, чуйним, доброзичливим, справедливим керівником. Саме завдяки цим якостям ювіляр користується глибокою повагою і авторитетом серед співробітників кафедри, університету, академії та усіх, хто мав нагоду працювати чи навчатися поряд з цією людиною. Свій 75-річний ювілей член-кореспондент НАМН України, професор В.Г. Бардов зустрів у розквіті творчих сил.

Зичимо Василю Гавриловичу міцного здоров'я, довголіття, творчого натхнення, успіхів у реалізації нових напрямків роботи у педагогічній і науковій діяльності.

**Національний
медичний університет
імені О.О. Богомольця
МОЗ України**